

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder

Ons kenmerk
PZH-2023-841754761
DOS-2016-0004419

Bijlagen
1

Bestuurlijk Platform Groene Hart
t.a.v. mevrouw dr. P.J. Franscoise-Braaksma
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Onderwerp:

Bestuurlijke reactie consultatieronde Ontwikkelperspectief Groene Hart versie 1.0

Geachte mevrouw Franscoise-Braaksma,

Op 28 september jl. heeft u namens het Bestuurlijk Platform Groene Hart aan de provincie Zuid-Holland gevraagd om een reactie op het Ontwikkelperspectief Groene Hart versie 1.0. Deze brief bevat onze bestuurlijke reactie.

Als eerste willen wij onze waardering uitspreken voor het concept Ontwikkelperspectief Groene Hart v1.0. Wij herkennen grotendeels de verhaallijn van het Ontwikkelperspectief. Ook zien wij de urgentie voor het opstellen van het Ontwikkelperspectief en de aandacht die wordt gevraagd voor de grote opgaven die in het Groene Hart spelen. Wel hebben wij nog aandachtspunten. Verderop in deze brief gaan wij hierop in.

Het Ontwikkelperspectief Groene Hart zal het karakter hebben van een advies aan het Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen. Zij kunnen dit benutten bij het opstellen van hun beleid. In Zuid-Holland willen we het advies benutten bij de verdere uitwerking van het Ruimtelijk Voorstel. Op deze manier wordt duidelijk welke dringende opgaven en ontwikkelingen er in onze provincie zijn en wat de rol is van het Ontwikkelperspectief voor het Ruimtelijk Voorstel.

Ontwikkelperspectief als advies voor de uitwerking van het Ruimtelijk Voorstel

Vanwege het adviserende karakter van het Ontwikkelperspectief is het voor Gedeputeerde Staten van belang dat de inhoud van het Ontwikkelperspectief en het provinciaal beleid niet haaks op elkaar staan. We zijn daarom blij te zien dat de inhoud van het Ontwikkelperspectief, het Ruimtelijk Voorstel en het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied voor het grootste deel niet ver uit elkaar liggen. Voor niet alle onderwerpen die worden genoemd in het Ontwikkelperspectief Groene Hart 2050 versie 1.0 worden de teksten herkend door de provincie, zoals voor woningbouw en energie.

In het Ruimtelijk Voorstel beschrijven wij dat er door schaarste aan ruimte in de provincie keuzes moeten worden gemaakt. Scherpe ruimtelijke keuzes zijn nodig om nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven in Zuid-Holland in goede banen te leiden.

Zoals ook beschreven is in het Ontwikkelperspectief, kennen de provinciale opgaven grote onderlinge samenhang die vraagt om een integrale, gebiedsgerichte aanpak tussen overheidslagen en met

andere partners. Het Ontwikkelperspectief is een middel om de lijn tussen de verschillende overheidslagen en andere partners op elkaar af te stemmen, zodat er uiteindelijk breed gedragen beleid tot stand komt. De opgaven die genoemd worden in het Ontwikkelperspectief komen grotendeels overeen met de opgaven die worden genoemd in ons Ruimtelijk Voorstel. Ook voor de toekomst willen we graag dat deze opgaven op elkaar afgestemd blijven.

Nieuwe koers in het Ruimtelijk Voorstel

De ontwikkelingen uit de afgelopen 50 jaar laten zien dat met name wonen en werken veel ruimte hebben ingenomen en sterk zijn geëxtensiveerd in onze provincie. Land- en tuinbouw is geïntensiveerd op minder ruimte. Als we deze *business as usual* doorzetten, hebben we een (groter) ruimtegebrek voor de opgaven in Zuid-Holland. Zonder koerswijziging zal het bebouwd gebied van Zuid-Holland almaar verder uitbreiden. Landbouwgrond, open gebied, biodiversiteit en ruimte voor recreatie zullen dan verder afnemen. Vanuit kwaliteit van de leefomgeving en economische waarde is dit een weinig toekomstbestendig pad.

Tot nu toe is de grote vraag naar ruimte en middelen vaak beantwoord met extra ruimte bieden voor wonen en economische activiteiten door landbouwgronden te transformeren en door nieuw land te realiseren (zoals de Tweede Maasvlakte). Maar we lopen tegen grenzen aan op het gebied van waterkwaliteit, biodiversiteit, ruimte voor energie-infrastructuur, en broeikasgassen en moeten de (inter)nationaal gestelde doelen voor een circulaire economie, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie halen.

Nieuwe druk door verschillende opgaven

Tot en met 2030 liggen veel ruimtelijke keuzes al vast: er zijn locaties aangewezen voor woningen, bedrijventerreinen en ontwikkeling van infrastructuur. Maar nieuwe keuzes zijn nodig tot 2050, met het oog op 2100. Daarbij spelen onzekerheden op de lange termijn, zoals geopolitieke verhoudingen, een veranderende economie en technologische ontwikkelingen. Bovendien laten prognoses zien dat de bevolking door zal groeien, met bijbehorende behoefte aan ruimte voor woningen. Ook zal er sprake zijn van vergrijzing. De druk op de open ruimte zal door deze ontwikkelingen naar verwachting in de toekomst nog verder toenemen.

De nieuwe koers van Zuid-Holland beweegt zich binnen de grenzen van het systeem van water, bodem, energie, natuur en biodiversiteit. Het welzijn van de inwoners in Zuid-Holland komt meer centraal te staan. In ons Ruimtelijk Voorstel leggen we daarom ook de nadruk op een nieuwe balans tussen people, planet en profit. Centrale vraag is: hoe houden we ons ruimtegebruik toekomstbestendig?

Aandachtspunten voor het Ontwikkelperspectief Groene Hart

Gedeputeerde Staten heeft mede gelet op de nieuwe koers die genoemd wordt in het Zuid-Hollands Ruimtelijk Voorstel, maar ook in relatie tot het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied en de Regionale Energiestrategieën een aantal aandachtspunten. Dit zijn:

- Het Ontwikkelperspectief heeft een tijdshorizon tot 2050. De ruimtelijke consequenties van keuzes die voor 2050 kunnen worden gemaakt rijken echter tot (ver) na 2050. Een doorkijk naar de periode na 2050 is nog niet gegeven. We adviseren om de tijdshorizon van het Ontwikkelperspectief op te rekken tot *2050 en verder*. Dit is tevens in lijn met ons Ruimtelijk Voorstel.
- De ontwikkelprincipes die in hoofdstuk 4 zijn benoemd zijn nog niet uitgewerkt, waardoor ruimtelijke consequenties van de principes nog niet in beeld zijn. We adviseren de ontwikkelprincipes in de volgende versie(s) met voorbeelden en effecten uit te werken, zodat perspectief kan worden geboden aan de gebruikers van het gebied en de integraliteit met de verschillende opgaven wordt geborgd.
- Een aantal onderwerpen in het Ontwikkelperspectief roepen nu vragen op met betrekking tot het Ruimtelijk Voorstel dat GS recent heeft voorgelegd aan Provinciale Staten. In de volgende versie van het Ontwikkelperspectief vragen we u zich rekenschap te geven van deze koers. Zo zien we bijvoorbeeld een aandachtspunt rond de bouw van woningen in het Groene Hart. Daar waar het perspectief lijkt uit te gaan van bouwlocaties groter dan 3 hectare verwijzen we ook naar de tekst van het coalitieakkoord Zuid-Holland om de verwachtingen in dit deel van het Groene Hart realistischer te krijgen. Wat betreft een 'straatje erbij' (maximaal 50 woningen aan de rand van kernen), vanwege de leefbaarheid en het op peil houden van voorzieningen/vitaliteit, willen we aangeven dat dit in de komende maanden wordt uitgewerkt.
- Energietransitie/Energieopwekking in het Groene Hart gaat impact hebben op het Groene Hart, niet alleen landschappelijk maar ook voor de economische vitaliteit en het ruimtebeslag van de energie-infrastructuur.

Voor gedetailleerde opmerkingen en inhoudelijke aandachtspunten ten aanzien van de inhoud van het Ontwikkelperspectief verwijzen wij u naar de bijlage 'Inhoudelijke aandachtspunten consultatieronde Ontwikkelperspectief Groene Hart v1.0'.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland wenst u veel succes met de totstandkoming van de eindversie die in december 2023 wordt gepresenteerd. Wij hopen met deze reactie daaraan een constructieve bijdrage te leveren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlage:

- Bijlage bij GS Bestuurlijke reactie – Inhoudelijke aandachtspunten consultatieronde Ontwikkelperspectief Groene Hart v1.0

Afschrift aan:

- Provinciale Staten